

Обобщена справка

за Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея, съгласувана със Становище по екологична оценка № 13-6/2022 г. на министъра на околната среда и водите

(съгласно изискванията на чл.29, ал.1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО))

I. Съответствие на проектите на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея с основните резултати и препоръки в Доклада по екологична оценка (ЕО) и с резултатите от консултациите, мерките и ограниченията, включени в Становище по екологична оценка № 13-6/2022 г. (съгласно чл.29, ал.1, т.1 на Наредбата за ЕО):

Проектите на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея са изцяло съобразен с резултатите и препоръките от доклада за екологична оценка (ДЕО), както и с резултатите от консултациите, мерките и ограниченията, включени в Становище по екологична оценка № 13-6/2022 г. на министъра на околната среда и водите.

Резултатите от консултациите са представени в т.12 на Доклада за ЕО, където е посочен и начинът им на отразяване с мотивите за това.

По отношение на **основните резултати от Доклада за ЕО**, заключението на доклада е следното:

Въз основа на направените анализи, прогнози и оценки, въздействието от реализирането на ПТГС и ТСИМ, при изпълнение на препоръчаните мерки в т.7 на Доклада за ЕО е:

Като цяло, по отношение на атмосферния въздух и климатичните изменения се очаква положително въздействие в резултат на конкретни допустими дейности и мерки по ПТГС и ТСИМ. Предвижданията на ПТГС и ТСИМ нямат потенциал за значително отрицателно въздействие, а само за временно локално, обратимо въздействие. Не се предвиждат дейности и мерки, които биха довели до значимо увеличаване на емисиите на парникови газове.

Част от предвидените дейности (за технологични инвестиции, дигитализация и зелен преход) са с положителен принос за ограничаване на изменението на климата и адаптация към променящия се климат. Стратегическият проект по Приоритет 3 на ПТГС е с положително въздействие за подобряване на адаптивните способности и повишаване на устойчивостта на района при бедствия.

Не са предвидени дейности и мерки, които биха довели до риск за населението, природата или активите на база прогнозите за изменящия се климат и последствията от това.

По отношение на водите, в т.ч. зоните за защита на водите и риска от наводнения се очаква като цяло благоприятно въздействие на регионално, национално и трансгранично ниво, тъй като мнозинството от индикативните дейности и предвидените мерки пряко или непряко допринасят за подобряване на състоянието на водите, зоните за защита на водите и риска от наводнения, както и като цяло – на околната среда. Дейностите и мерките, включени в ПТГС и ТСИМ нямат потенциал за нарушаване на доброто състояние и добрия екологичен потенциал на водните обекти. Прилагането на разпоредбите на приложимото законодателство за опазване на водите ще гарантира отсъствието на значими отрицателни последици за дейностите, при които е възможно въздействие върху водни обекти.

Не се очаква въздействие върху земните недра.

Очаква се цялостно положително въздействие на регионално, национално и трансгранично ниво, тъй като мнозинството от индикативните дейности и предвидените мерки пряко или косвено допринасят за подобряване на състоянието на почвите и като цяло – на околната среда. Спазването на мерките от т.7 на ДЕО ще ограничи очакваните неблагоприятни последици.

Както е видно от направения по-горе анализ, по отношение на биологичното разнообразие и защитените зони и територии в обхвата на ПТГС и ТСИМ, на този етап при определени условия могат да се очакват по-скоро повече потенциални ползи, отколкото негативи. Отрицателните въздействия могат да се сведат до минимум с подходящи мерки – препоръчани в т.7 на ДЕО, и чрез провеждане на изискващите се процедури по ОВОС, ЕО и ОС.

Въздействието и на двете нива на подробност върху ландшафта е предимно положително, свързано с повишаване привлекателността и качествата му. Възможните отрицателни въздействия са аналогични на тези за биологичното разнообразие.

Въздействието върху културното наследство е положително за мерките, свързани с развитие на обектите на културното наследство, и неутрално за останалите предвиждания.

По отношение на фактора шум очакваното въздействие се определя като непряко положително, дългосрочно и постоянно за разглеждания регион. Предвижданията на ПТГС и ТСИМ нямат потенциал за значително отрицателно въздействие, в т.ч. създаване на риск за човешкото здраве. По отношение на другите вредни физични фактори, не се очаква въздействие.

По отношение на отпадъците се очаква основно непряко положително въздействие, в резултат на дейностите за технологично обновяване и гарантиране качество и удължен живот на продуктите, зелен преход, дигитализация, цифрови и електронни технологии. Дейностите и мерките по ПТГС и ТСИМ не са свързани с генериране на значителни количества отпадъци, в т.ч. опасни.

По отношение на опасните химични вещества и риска от големи аварии, Предвижданията на ПТГС и ТСИМ не са свързани със значително въздействие в резултат на съхранение и употреба на опасни химични вещества, като допустимите дейности и мерки нямат потенциал за увеличаване на риска от възникване на голяма авария в съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал в обхвата на трансграничния район. .

Въздействието върху населението, човешкото здраве и здравно-хигиенните аспекти на средата е комплексно положително, свързано с благоприятно въздействие на социално-икономическите фактори в региона и рисковите фактори на околната среда, свързани с въздействие върху здравето.

Предвид горното, реализирането на ПТГС и ТСИМ е предпочитано от гледна точка на въздействие върху околната среда и човешкото здраве пред „нулевата“ алтернатива.

За **ограничаване на прогнозираните отрицателни въздействия**, в Доклада за ЕО и в Становището по ЕО са включени мерки, които ще ограничат тези въздействия до минимум. За установяване на въздействието върху околната среда и човешкото здраве на програмата и териториалната стратегия при тяхното прилагане от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) в хода на процедурата по екологична оценка са предложени мерки и индикатори за наблюдение и контрол, чрез които да бъдат установени евентуални неблагоприятни тенденции по отношение на околната среда и човешкото здраве, въз основа на което при необходимост да бъдат предприети коригиращи действия за отстраняването им. Окончателно съгласуваните мерки по наблюдение и контрол са включени в Становището по ЕО.

II. Съответствие на проектите на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея с обоснованата в становището по ЕО алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 (съгласно чл.29, ал.1, т.2 на Наредбата за ЕО)

Проектите на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея не съдържат алтернативи и варианти. Прецизираните текстове в проекта на програмата по време на процеса по изготвянето ѝ не са свързани с добавяне или отпадане на предвиждания, съответно не представляват нов вариант/алтернатива.

Анализът на „нулевата алтернатива“, направен в т.2.2 на Доклада за ЕО, показва, че тя е с по-неблагоприятно въздействие от алтернативата за реализиране на програмата и териториалната стратегия към нея.

Алтернативата за реализиране на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея е като цяло с комплексно положително въздействие върху околната среда, в т.ч. върху населението и

човешкото здраве, тъй като допустимите дейности и мерки са с преобладаваща екологична насоченост. Въпреки това, някои от предвидените дейности са свързани с възможно негативно въздействие, поради което на етапа на реализация и изпълнение на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея задължително следва да се изпълняват препоръчаните мерки в т. 7 на Доклада за ЕО, както и всички законови и подзаконови нормативни актове, действащи в двете държави, обвързани с опазването на отделните компоненти на околната среда, вкл. човешкото здраве.

Разгледаните алтернативи са отразени и в Становище по екологична оценка № 13-6/2022 г., и конкретно - мотив 6 от него.

III. Степен, в която мерките по чл. 26, ал.2, т.7 и 8 на Наредбата за ЕО са предвидени в проекта на Програма ИНТЕРРЕГ VI-A ИПП България – Сърбия 2021-2027 г. и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея (съгласно чл.29, ал.1, т.3 на Наредбата за ЕО)

В Становище по екологична оценка № 13-6/2022 г. са включени мерки и условия в две точки, които са предвидени за изпълнение както следва:

т.І Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на Програма за трансгранично сътрудничество 2021-2027 г. между Република България и Република Сърбия, съфинансирана по Инструмента за присъединителна помощ и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея:

Общи мерки:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ПТГС 2021-2027 г., съфинансирана по Инструмента за предприсъединителна помощ между Република България и Република Сърбия и ТСИМ, да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

Начин на изпълнение: Условието представлява нормативно изискване, като същото ще бъде включвано като изискване в условията за кандидатстване за проектни предложения, за които е относимо.

2. Инвестиционни предложения, произтичащи от мерки и дейности по ПТГС и ТСИМ да се съобразят с действащите устройствени планове на съответната територия, както и националните, регионалните и местни стратегически, планови и нормативни документи, други налични планирани проекти с подобни и/или припокриващи се дейности, с цел постигане на необходимата синхронизация при провеждане на проектните процедури от страна на ангажираните институционални органи.

Начин на изпълнение: Условието ще бъде включвано като изискване в условията за кандидатстване за проектни предложения, за които е относимо.

Атмосферен въздух

3. Приоритетно одобряване за реализация на производствени дейности/технологични модернизации, съответстващи на най-добрите налични техники с цел спазване на международните ангажименти по Гьотеборгския протокол към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване бенефициентите ще бъдат насърчавани производствени дейности/технологични модернизации, да бъдат съобразени с най-добрите налични техники.

Адаптация към изменението на климата

4. Съобразяване на относимите дейности и мерки от актуалните стратегически документи за адаптация към климатичните изменения и предвиждане на мерки за гарантиране на устойчивост на проектите, свързани с изграждане и развитие на обекти, съоръжения и инфраструктура.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване при разработването на проектните предложения бенефициентите ще бъдат насърчавани да включват дейности и мерки от актуалните стратегически документи за адаптация към климатичните изменения и предвиждане на мерки за гарантиране на устойчивост на проектите, свързани с изграждане и развитие на обекти, съоръжения и инфраструктура.

Води, зони за защита на водите и риск от наводнения

5. За проектите да се предвиждат мерки за недопускане влошаването на състоянието на повърхностните води и зони за защита на водите, съгласно изискванията на чл. 116 от Закона за водите на Република България както и на Закона за водите на Република Сърбия.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения, за които е относимо, ще бъдат включвани изисквания за недопускане влошаването на състояние на повърхностните води и ЗЗВ, съгласно изискванията на чл. 116 от Закона за водите на Република България, както и на Закона за водите на Република Сърбия.

6. Инвестиционни предложения, планове и програми да се осъществяват в съответствие с действащите ПУРБ, ПУРН и Закона за водите и подзаконовата уредба, както и в съответствие с наличните резултати от актуализацията на ПУРБ и ПУРН за периода 2022-2027 г.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения, за които е относимо, ще бъдат включвани изисквания за тяхното съответствие с действащите ПУРБ, ПУРН и Закона за водите, както съответствие с наличните резултати от актуализацията на ПУРН и ПУРБ за периода 2022-2027 г., както и с приложимите

разпоредби от законодателството за опазване на водите на Република България и Република Сърбия.

7. Устойчиво използване на водите, в т.ч. въвеждане на оборотни цикли за използване на водите в промишлените предприятия, локално пречистване на индустриалните отпадъчни води.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения, за които е относимо, ще бъдат включвани изисквания за устойчиво ползване на водите, в т.ч. въвеждане на оборотни цикли за използване на водите в промишлените предприятия, локално пречистване на индустриалните отпадъчни води.

8. Предприемане на мерки и технологични решения за недопускане на аварийното замърсяване на повърхностните води.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения, за които е относимо, ще бъдат включвани изисквания като част от проектите да се предвиждат мерки и технологични решения за недопускане на аварийното замърсяване на повърхностните води.

Почви

9. При проектирането на нови обекти да се включат необходимите дейности и мерки за опазване на почвените ресурси и рекултивация с цел предотвратяване появата на ерозионни процеси и максимално възстановяване на нарушените земи.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения, за които е относимо, ще бъдат включвани изисквания при проектиране да се предвиждат необходимите дейности и мерки за опазване на почвените ресурси и рекултивация с цел предотвратяване появата на ерозионни процеси и максимално възстановяване на нарушените земи.

10. При изпълнение на строителните дейности да се вземат мерки за опазване на почвените ресурси, предварително изземване на хумусната почва и оползотворяването ѝ за целите на рекултивацията.

Начин на изпълнение: В правилата за изпълнение на проекти, свързани със строителство, ще бъдат включвани изисквания за опазване на почвените ресурси.

Растителност, животински свят, защитени зони и защитени територии, ландшафт

11. Проекти за развитие на туризма по мярка 1.4 на ТСИМ да се реализират в съответствие с нормите за рекреационно натоварване и поемнен капацитет на средата, и при съобразяване статута на територията.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения за развитие на туризма ще се поставя изискване същите да са изготвени и да се реализират в

съответствие с нормите за рекреационно натоварване и поеман капацитет на средата, и при съобразяване статута на територията.

12. Като част от проектните предложения за развитие на туризма по специфична цел 2 на ТСИМ да се изисква осигуряване на провеждането на информационни кампании за популяризиране на биологичното разнообразие в района и повишаване на информираността за неговата стойност и ползи за екосистемите и живота на местното население.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения за развитие на туризма по специфична цел 2 на ТСИМ бенефициентите ще бъдат насърчавани да провеждат информационни кампании за популяризиране на биологичното разнообразие в района и повишаване на информираността за неговата стойност и ползи за екосистемите и живота на местното население.

13. Популяризирането на туристическите продукти и обекти по мярка 2.3 на ТСИМ следва да е съобразено с режимите на защитените зони и защитените територии в района. В техния обхват следва да се прилага и съблюдава спазването на съответните забрани и препоръки отразени в издадената заповед за съответната територия.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения за популяризирането на туристическите продукти и обекти по мярка 2.3 на ТСИМ ще бъде включено изискване за съобразяването им с режимите на защитените зони и защитените територии в района при спазването на съответните забрани и препоръки отразени в издадената заповед за съответната територия.

Културно-историческо наследство

14. Инвестиционни предложения, планове и програми да се осъществяват след положително становище на компетентните органи за опазването на културното наследство, в съответствие с режимите за опазване на обектите и приложимата нормативната уредба. При наличие на строителни дейности в райони с регистрирани културни ценности, съответните да се провеждат под контрола на компетентни лица (определени или допустими по съответното национално законодателство).

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения, ще бъдат включвани изисквания за тяхното осъществяване само след положително становище и където е приложимо – под контрола на компетентните органи за опазването на културното наследство, в съответствие с режимите за опазване на обектите и приложимата нормативната уредба на Република България и Република Сърбия

Опасни химични вещества и риск от големи аварии

15. В случай, че се предвижда изграждане на ново или изменения в съществуващо предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, както и при планирането на нови строежи, включително изграждане на транспортни пътища, жилищни райони, обекти с обществено предназначение в близост до съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, където разполагането или нови строежи може да бъде източник или да повиши опасностите или последствията от възникване на голяма авария в тези предприятия/съоръжения, е необходимо:

15.1. Осигуряване на безопасни разстояния на предприятието и/или съоръжението до жилищни райони, обекти и площи с обществено предназначение, зони за отдих и където е възможно, големи транспортни пътища.

15.2. Поддържане на безопасни разстояния на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или други подходящи мерки до райони с особена природозащитна чувствителност или интерес и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятия, когато е целесъобразно, с цел тяхното опазване.

15.3. Предприемане на допълнителни технически мерки за ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда, в случай на съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък и висок рисков потенциал.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения за изграждане на ново или изменения в съществуващо предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, както и при планирането на нови строежи, включително изграждането на транспортни пътища, жилищни райони, обекти с обществено предназначение в близост до съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, където разполагането или нови строежи може да бъде източник или да повиши опасностите или последствията от възникване на голяма авария в тези предприятия/съоръжения ще се поставят изисквания за:

- Осигуряването на безопасни разстояния на предприятието и/или съоръжението до жилищни райони, обекти и площи с обществено предназначение, зони за отдих и където е възможно, големи транспортни пътища.

- Поддържане на безопасни разстояния на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или други подходящи мерки до райони с особена природозащитна чувствителност или интерес и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятия, когато е целесъобразно, с цел тяхното опазване.

- Предприемане на допълнителни технически мерки за ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда, в случай на съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък и висок рисков потенциал

Население, човешко здраве, здравно-хигиенни аспекти на средата

16. При проектирането и изграждането на нови обекти, местоположението им да бъде съобразно предвидените за тази дейност зони и територии, съгласно действащите устройствени планове и да се съобразява с близостта на обекти, подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони.

Начин на изпълнение: В условията за кандидатстване за проектните предложения с инвестиционен характер ще се поставя изискване местоположението на обектите да е съобразено с предвидените за тази дейност зони и територии, съгласно действащите устройствени планове, както и с близостта на обекти, подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони.

т.П. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на осъществяването на Програма за трансгранично сътрудничество 2021-2027 г. между Република България и Република Сърбия, съфинансирана по Инструмента за присъединителна помощ и Териториална стратегия за интегрирани мерки към нея от Становище по екологична оценка № 13-6/2022 г.:

1. На всеки **три години** от прилагането на ПТГС и ТСИМ, възложителят да изготвя доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при тяхното прилагане, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на последиците от възникнали неблагоприятни последствия от осъществяването на програмата и стратегията на основание чл. 30, ал. 1 от Наредбата за ЕО. Изготвените доклади да се предоставят в Министерство на околната среда и водите за одобряване.

Начин на изпълнение: Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ към МРРБ ще осигури изготвянето на 3-годишни доклади по наблюдението и контрола при прилагането на програмата и стратегията, включително на мерките за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на програмата, които ще внася за одобряване в МОСВ.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на програмата и стратегията да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

№	Мярка по наблюдение и контрол	Индикатори	Източник на информация
1.	За мерките и дейностите с инвестиционен характер да се съобразяват относимите цели, насоки и мерки за	Предвидени мерки за устойчивост в проектните предложения	При одобряване на проектните предложения/ Управляващ орган, Национален орган

	адаптация към изменението на климата за гарантиране на устойчивостта им	Случаи на нарушаване на обектите, съоръженията или инфраструктурата от екстремни явления – резултат от изменението на климата	След въвеждане в експлоатация/ Бенефициенти
		Брой населени места/ производствени обекти/ реки, езера, язовири, които са повлияни от проекти за намаляване на замърсяването и негативните ефекти от изменението на климата и предвидимите природни бедствия с трансграничен характер.	След въвеждане в експлоатация/ Управляващ орган, бенефициенти
2.	Недопускане на влошаване състоянието на водните тела при изпълнение на проектни предложения с инвестиционен характер в близост до такива обекти, или свързани с ползване/засягане на водни тела	Данни от мониторинг на повърхностни и/или подземни води, в случай че такъв е предписан от компетентните органи за конкретното проектно предложение	По време на строителството и експлоатацията в съответствие с периодичността, определена в плана за собствен мониторинг/ Бенефициенти
3.	Допустимост на проектите предложения спрямо действащите ПУРБ и ПУРН .	Наличие на становище от компетентните органи	Преди започване на реализацията на проекта/ Бенефициенти
4.	Недопускане на замърсяване на водни тела при аварийни ситуации	Предвидени превантивни мерки	По време на изготвяне на проектно предложение/ Бенефициенти
		Брой аварийни ситуации –	Периодично/ Бенефициенти

		предприети действия	
5.	Спазване на приетите режими на управление на защитените зони, в това число ограничаване на вероятността от отрицателно въздействие върху защитените зони и приоритетите на опазване в тях при провеждане на процедурите по чл .31 от ЗБР.	Одобрени инвестиционни проекти на територията на защитени зони, заета площ (дка); Начин на съобразяване на режимите на управление.	Периодично/Бенефициенти
6.	Недопускане на нарушаване/увреждане/унищожаване на защитени растителни и животински видове и природни местообитания, съгласно Приложение № 1, Приложение № 2 и Приложение №3 на ЗБР.	Проведени процедури по ОВОС/ЕО/ОС (когато са приложими) Изпълнение на мерките от крайните актове по ОВОС/ЕО/ОС (когато са предвидени за биологично разнообразие)	Периодично/Бенефициенти
7.	Недопускане на увреждане/нарушаване/разрушаване на културни ценности - археологически обекти при строителство на обекти и инфраструктура	Наличие на съгласувателно становище от компетентен орган	Преди започване на строителните дейности/ Бенефициент
		Наличие на компетентно, оправомощено лице по време на строителството	По време на строителството/ Бенефициент
8.	Повишаване степента на климатична неутралност на местната икономика	Брой обекти, за които е постигната климатична неутралност	След въвеждане в експлоатация/ Управляващ орган, бенефициенти

9.	Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика и информационна система за достоверни данни за отпадъци	Брой обекти с въведена мярка за ефективно използване на ресурсите или повторно използване на отпадъци или отпадъчни води; - куб.м. повторно използвани отпадъци, куб.м.повторно използвани отпадъчни води	След въвеждане в експлоатация/ Управляващ орган/ Бенефициенти
----	---	--	---

Начин на изпълнение: Информация по мерките и индикаторите ще бъде събирана, анализирана и оценявана в докладите по наблюдение и контрол.

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Начин на изпълнение: При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда и/или човешкото здраве, бенефициентите по съответните проекти ще предложат и съгласувано със съответните компетентните органи по околна среда и/или човешко здраве ще предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.